

Dnr Forte 2023-01616

Dnr Socialdepartementet: S2023/02604

Remissvar - Fortes yttrande över promemorian Effektiv och behovsbaserad digital vård (Ds 2023:27)

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Forte, har erhållit ovan rubricerade remiss för yttrande. Fortes uppdrag är att främja och stödja forskning och yttrandet kommer därför att behandla de delar i promemorian, främst avsnitt 10.4, som rör behovet av forskning och implementering av forskning.

Stöd för implementering av digitala verktyg för att möta patienter genom distanskontakt

Forte ställer sig positiva till bedömningen att Socialstyrelsen bör få i uppdrag att ta fram ett stöd för implementering av digitala verktyg för att möta patienter genom distanskontakt. För att kunskapsstöd bäst ska få genomslag krävs förståelse för och kunskap om organisationers förutsättningar för att ta emot kunskapsstöden och omsätta dem till praktik. Forte har tillsammans med övriga myndigheter inom Rådet för statlig styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst (RSK) rekommenderat regeringen att bl.a. vidta satsningar på förbättrade strukturer på nationell, regional och lokal nivå som förbättrar implementeringsprocesser (*RSK:s inspel till regeringens forsknings- och innovationspolitik*).

Sammanställning av forskning för när det lämpar sig respektive inte lämpar sig med hälso- och sjukvård via distanskontakt

Forte är positiva till bedömningen att SBU bör få i uppdrag att sammanställa forskning för när det lämpar sig respektive inte lämpar sig med hälso- och sjukvård via distanskontakt. Digitaliseringen och den välfärdstekniska utvecklingen ger hälso- och sjukvården nya möjligheter men ställer också krav på verksamheterna, vilket gör att det finns ett behov av en sammanställning av befintlig kunskap inom området.

Regeringen bör uppmuntra och stimulera forskning kring digitala tjänster och distanskontakter inom den öppna vården

Forte delar bedömningen att regeringen bör uppmuntra och stimulera forskning kring digitala tjänster och distanskontakter inom hälso- och sjukvården och att särskilda medel avsätts för forskning inom området.

Det pågår för närvarande ett omfattande arbete i syfte att ställa om till en mer tillgänglig

och personcentrerad hälso- och sjukvård. Flera angelägna forskningsbehov har identifierats i relation till omställningen, till exempel utvärderingar av om vårdens resurser används på bästa sätt för att möta patienters behov av vård och omsorg samt konsekvenser av hälso- och sjukvårdens pågående digitalisering och den välfärdstekniska utvecklingen.

ForTE finansierar redan idag forskning om digitalisering i vården men anser att behov finns av ytterligare riktade och långsiktiga forskningssatsningar inom området. För att möta de särskilda forsknings- och utvecklingsbehov som följer av omställningen mot en nära vård inom hälso- och sjukvården, och då bl.a. distanstjänster, föreslår ForTE i sitt underlag till regeringens forsknings- och innovationspolitik (*Forskning för morgondagens socialt hållbara samhälle - Fortes bidrag till regeringens forskningspolitik från och med 2025*) att regeringen genomför en särskild satsning som omfattar både forskning och utveckling inom området. Ett tydligt fokus på samverkan med vårdens aktörer och intressenter är centralt i en sådan satsning.

Stimulansmedel till innovation och utveckling

ForTE ställer sig positiva till bedömningen att regionerna bör tilldelas särskilda stimulansmedel för att utveckla arbetet med behovs- och lämplighetsbedömningar och distanstjänster.

Riktade stimulansmedel med den inriktning och av den omfattning som föreslås i promemorian (500 miljoner kronor) och som syftar till att stimulera utvecklings-, förändrings- och reformarbete, kan dessutom med fördel kombineras med behovsstyrda forskningssatsningar av det slag som framhålls ovan.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Jonas Björck efter föredragning av avdelningschefen Mats Nilsson.

Jonas Björck
Generaldirektör